

Sygn.akt III AUa 939/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)

Sędziowie: SA Marek Szymanowski

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 stycznia 2014 r. w B.

sprawy z odwołania Z. R. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy Z. R. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 lutego 2013 r. sygn. akt III U 773/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 lutego 2013r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce oddalił odwołanie Z. R. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 31 sierpnia 2011r., odmawiającej ubezpieczonemu prawa do emerytury.

Z ustaleń Sądu wynikało, iż Z. R. (1), urodzony (...), ubiegał się o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach, jednak nie wykazał co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. W postępowaniu przed Sądem domagał się zaliczenia do tego okresu następujących okresów: od 07.09.1970r. do 25.11.1970r. i od 15.10.1975r. do 02.01.1977r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym; od 09.12.1970r. do 19.07.1971r. w (...) Zakładach(...) w Z.; od 20.07.1971r. do 30.09.1972r. w Spółdzielni Pracy Usług (...) w W.; od 02.10.1972r. do 08.09.1973r. w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...); od 10.09.1973r. do 30.11.1985r. w Zakładach (...) w W.; od 03.12.1985r. do 07.10.1986r. w (...) Fabryce (...) i od 07.10.1986r. do 06.05.1988r. w Zakładach (...) w W..

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego nie uznał w większości argumentów podnoszonych przez wnioskodawcę.

Sąd w oparciu o zakres obowiązków skarżącego z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 7 września 1970r. do 25 listopada 1970r. oraz opinię biegłej z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy I. M., zaliczył w/w okres do okresu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku spawacza (Wykaz A Dział XIV poz. 12 załącznika do

rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze).

Sąd odmówił zaliczenia do okresu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 15 października 1975r. do 2 stycznia 1977r. na stanowisku elektryka, gdyż praca była wykonywana w wymiarze 1/2 etatu.

Sąd nie uwzględnił okresu pracy w (...) Zakładach (...) w Z. od 9 grudnia 1970r. do 19 lipca 1971r. na stanowisku elektromontera, do pracy w szczególnych warunkach, w oparciu o opinię biegłej sądowej, gdyż czynności wykonywane przez skarżącego nie polegały na wytworzeniu bądź przetworzeniu energii elektrycznej i dostarczaniu jej odbiorcom, o których mowa w Wykazie A Dział II.

Odmowa zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy Usług (...) w W. od 20 lipca 1971r. do 30 września 1972r. wynikała stąd, iż skarżący pracował na stanowisku referenta ds. bhp (pracownik umysłowy), a zakres jego obowiązków obejmował przegląd stanowisk pracy i sprawdzanie prawidłowego funkcjonowania instalacji przeciwpożarowych, elektrycznych, wentylacyjnych oraz prowadzenie postępowania powypadkowego.

Sąd odmówił zaliczenia do okresu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) - Zakładzie (...) od 2 października 1972r. do 8 września 1973r. na stanowisku elektryka, gdyż praca wykonywana przez wnioskodawcę – konserwacja, naprawa, przeglądy urządzeń na halach produkcyjnych i spawalniczej, przeglądy i naprawa wózków akumulatorowych, wymiana akumulatorów i prace towarzyszące, nie są wymienione w załączniku A do rozporządzenia, nie można ich też zaliczyć do prac wymienionych w Dziale II – tj. do prac w energetyce. Prace związane z wymianą akumulatorów kwasowych, rozrabianiu elektrolitu, ładowaniu baterii akumulatorów wózków są wykonywane w szczególnych warunkach ale były one tylko częścią obowiązków skarżącego, a zatem nie były wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd analizował też okres zatrudnienia Z. R. (1) w Zakładach (...) - Spółdzielni Pracy, Zakładzie nr (...) w W. od 10 września 1973r. do 30 listopada 1985r. na stanowisku elektryka. Na podstawie zeznań wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony Sąd ustalił, że do obowiązków skarżącego należało wykonywanie różnych prac, polegających na konserwacji, naprawie i przeglądach maszyn używanych w toku produkcji. Wnioskodawca wykonywał także prace związane z instalacjami elektrycznymi i oświetleniem na halach produkcyjnych i w biurze. Czynności te nie mieszczą się w kategoriach wymienionych w załączniku A do rozporządzenia, nie można ich zaliczyć do prac z Działu II – w energetyce, jak też z Działu XIV poz. 25. Prace polegające na wymianie akumulatorów kwasowych, rozrabianiu elektrolitu, ładowaniu baterii akumulatorów wózków wykonywane w tym zakładzie były tylko częścią obowiązków, nie były zatem wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy.

Te same względy zadecydowały o odmowie zaliczenia pracy w szczególnych warunkach w (...) Fabryce (...) od 3 grudnia 1985r. do 7 października 1986r. gdzie skarżący wykonywał te same czynności co w poprzednich zakładach.

Kolejny zakład pracy wnioskodawcy to Zakłady (...) w W. od 7 października 1986r. do 6 maja 1988r. gdzie pracował jako elektryk i naprawiał części elektryczne w samochodach, ładował akumulatory, wykonywał instalacje elektryczne w samochodach, wymieniał wiązki elektryczne w toku napraw, zajmował się akumulatorownią, w budowanej nowej spawalni kładł wszystkie instalacje elektryczne.

Sąd przyjął, że skarżący wykonywał czynności związane z naprawą samochodów bez potrzeby korzystania z kanału remontowego, nie wykonywał też prac w energetyce (Dział II), zaś prace przy akumulatorach stanowiły tylko część jego obowiązków.

W (...) Spółdzielni (...) w W. Z. R. nie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy (7/8 etatu), zaś w Zakładzie (...) w W. – w Warsztacie Szkoleniowym w W. pracował od 1 maja 1964r. do 30 września 1967r. jako młodociany – uczeń praktycznej nauki zawodu i nie była to praca w szczególnych warunkach ani też w pełnym wymiarze czasu pracy.

Reasumując Sąd stwierdził, że skarżący udowodnił okres 2 miesięcy i 19 dni pracy w szczególnych warunkach (od 7 września 1970r. do 25 listopada 1970r.), a zatem nie spełnia warunku posiadania co najmniej 15-letniego okresu takiego zatrudnienia, co uniemożliwia przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Apelację od powyższego wyroku złożył Z. R. (1), nie precyzując zarzutów apelacyjnych. Z treści apelacji wynika, że skarżący nie zgadza się z opinią biegłego sądowego oraz ustaleniami Sądu I instancji w zakresie odmowy uwzględnienia mu do pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w kolejnych zakładach pracy.

Skarżący wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia Sądu Okręgowego i jego ocenę dowodów zebranych w przedmiotowej sprawie.

Zadaniem Sądu I instancji było ustalenie, czy wnioskodawca Z. R. (1) spełnia warunki wynikające z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 153 z 2009 r. poz. 1227, ze zm.) w związku z § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43, ze zm.). W sprawie było bezsporne, że odwołujący spełnił warunek osiągnięcia wymaganego wieku 60 lat, osiągnął staż pracy 25 lat na dzień 1 stycznia 1999r., nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązał stosunek pracy. Przedmiotem sporu było natomiast spełnienie warunku udowodnienia 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca wskazał organowi rentowemu szereg zakładów pracy, w których świadczył pracę, będącą w ocenie skarżącego pracą w szczególnych warunkach.

Sąd I instancji szczegółowo przeanalizował każdy z tych okresów zatrudnienia na podstawie dostępnych dowodów: akt osobowych, zakresów obowiązków, świadectw pracy, zeznań odwołującego oraz opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Z uzasadnienia wyroku wynika, iż jedynie jeden okres zatrudnienia tj. okres pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 7 września 1970 r. do 25 listopada 1970 r. został zaliczony jako okres pracy w warunkach szczególnych, bowiem praca na stanowisku spawacza, zaliczona do prac w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze. Wprawdzie ze świadectwa pracy wynikało, że skarżący był zatrudniony jako ślusarz, ale faktycznie wykonywał pracę spawacza, zaliczaną do warunków szczególnych.

Pozostałe podlegające ocenie okresy zatrudnienia nie stanowiły pracy w warunkach szczególnych, bowiem zakresy obowiązków wnioskodawcy oraz charakter wykonywanej pracy nie kwalifikowały się w ogóle do wykazu prac w warunkach szczególnych (wykaz A), lub jedynie część obowiązków skarżącego wykonywana była jako praca w szczególnych warunkach (prace przy wymianie akumulatorów kwasowych, rozrabianiu elektrolitu, ładowaniu baterii akumulatorów wózków). Wymogiem wynikającym z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. powołanego wyżej, warunkującym uznanie pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach, jest wykonywanie jej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Okręgowy prawidłowo zatem postąpił, nie zaliczając pracy wymienionej wprawdzie w wykazie A, ale wykonywanej przez jedynie część dnia roboczego, do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów w/w rozporządzenia.

Jak wynika z treści art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, obniżenie wieku emerytalnego niektórym grupom zawodowym uzasadnione jest narażeniem tych osób na szybszą niż przeciętnie utratę sił i zdolności do pracy wykonywanej w warunkach szkodliwych dla zdrowia, o znacznym stopniu uciążliwości

i w warunkach wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej. Prawo do wcześniejszej emerytury co do zasady wynika ze szczególnych właściwości wykonywanej pracy.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia z 7 lutego 1983r. okresami uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Stanowisko Sądu Okręgowego, zgodnie z którym nie zalicza się do pracy w szczególnych warunkach okresów wykonywania prac wymienionych w wykazie A jedynie przez część obowiązującego pracownika czasu pracy, jest prawidłowe.

Skarżący nie wskazuje w apelacji argumentów, które mogłyby podważyć sposób oceny przez Sąd I instancji materiału dowodowego i zasadność rozstrzygnięcia.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną i na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w wyroku.-